

УДК 339.92

Ніколенко О.В.*

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО АУТСОРСИНГУ В КОНТЕКСТІ ПОСТКРИЗОВИХ ПРОЦЕСІВ

Світові процеси глобалізації призводять до постійного посилення міжнародної конкуренції між компаніями, галузями, країнами, що зумовлює прагнення основних суб'єктів міжнародних економічних відносин підвищувати їх конкурентоздатність в світогосподарській системі, в тому числі й шляхом використання переваг міжнародного поділу праці і поглибленої участі в ньому.

Світова фінансова криза ще більше загострює існуючі проблеми, змушуючи всі країни та їхні суб'єкти господарювання вести пошук нових форм міжнародного співробітництва, серед яких можна виділити і аутсорсинг. Ефективність використання аутсорсингової стратегії підтверджується світовою практикою, яка свідчить про те, що на сучасному етапі більше 50% західних компаній використовують аутсорсинг в своїй діяльності, а щорічний приріст кількості угод в сфері міжнародного аутсорсингу в 2009-2011 рр. склав близько 30% [7]. До того ж за даними журналу Fortune аутсорсинг здійснюють кожні дві із трьох корпорацій, що входять в рейтинг Top-100 найбільших корпорацій світу [8].

В зв'язку з поширенням міжнародного аутсорсингу підприємствам відкривається унікальна можливість отримання вигоди від використання переваг міжнародного поділу праці за рахунок можливого позиціонування на сучасному ринку як в ролі постачальника аутсорсингових послуг, так і в ролі їх замовника. Для України, в першому випадку, цього можна досягти за рахунок високої кваліфікації кадрів та низького рівня оплати праці, задовільного рівня розвитку інфраструктури, а в другому випадку – шляхом отримання доступу до певних більш дешевих ресурсів, нових технологій, що формує основу переходу підприємств на інноваційний шлях розвитку. Тим не менш, світова практика вказує, що замовниками аутсорсингових послуг найчастіше виступають більш розвинуті країни. Будучи ж постачальником даного виду послуг, країна також отримує досвід передового ведення бізнес-процесів, доступ до нових технологій тощо.

У промислово розвинутих країнах обсяг міжнародного аутсорсингу матеріальних ресурсів значно перевищує аутсорсинг послуг [2]. Проте розвиток технологій, технічний прогрес, особливо в обробці інформації, зв'язку і транспорті, створює все більш широкі можливості його використання у різних сферах. В результаті технологічного прогресу значна частина виробничих процесів, які ще недавно припускали високий рівень освіти і кваліфікації працівників, стають об'єктом переміщення в країни, що розвиваються з менш кваліфікованою, але дешевою робочою силою, насамперед: Індію, Філіппіни, Малайзію, Бразилію, Мексику, Китай.

Сучасні тенденції глобалізації це ключ до аутсорсингу. Незважаючи на економічну кризу, або більш того, завдяки їй аутсорсинг – одна з небагатьох галузей, що продовжила своє зростання в кризових умовах (рис.1) [1] [6]. Економічний спад навчив підприємства адаптуватися, входити і виходити з регіональних ринків, швидко приймати рішення [3]. Компанії, що бажають скоротити витрати в умовах слабого попиту, активніше, ніж будь-

* студент, Кіровоградський національний технічний університет

коли передають частини своїх бізнес-операцій до тих країн, де ці операції набагато дешевше, таким чином стимулюючи розвиток міжнародного аутсорсингу. Як результат, це збільшило доходи іноземних аутсорсерів на 13% і розширило кількість працівників на 18% [7].

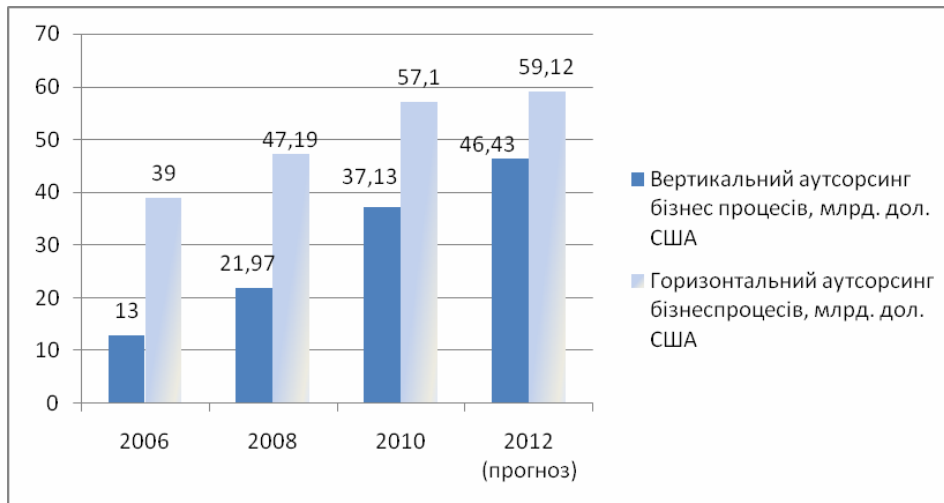

Рис. 1. Міжнародний аутсорсинг бізнес-процесів

(Total CAGR) становить 12,89%. За прогнозами SEB Towergroup обсяг аутсорсингових операцій в 2012 році збільшуватиметься [6].

Економічна криза надала аутсорсингу цілий ряд нових особливостей. Масштабні звільнення на Заході, особливо в США, наповнили ринок праці висококваліфікованими робітниками, які в свою чергу готові працювати за більш низьку заробітну плату. Як результат, простежується конфронтація сторін, де США та інші країни-замовники аутсорсингових послуг, певною мірою перетворюються на їх постачальника. Саме в США починає зароджуватися аутсорсинг управління знаннями, який передбачає управління процесами, що потребують глибокого вивчення та аналізу даних для прийняття рішень і відповідно висококваліфікованої робочої сили [4].

Економічний спад перерозподілив та визначив нові ключові фактори, що впливатимуть на розвиток аутсорсингу та пристосування бізнесу до нового ринкового середовища (рис. 2) [3] [5].

Рис. 2. Фактори розвитку аутсорсингу у посткризовий період

Отже, навіть у післякризовий період спостерігається зростання обсягів аутсорсингу бізнес-процесів на глобальному ринку фінансових послуг, до того ж горизонтальне інвестування переважає над вертикальним, щорічне загальне зростання

Таким чином, зниження витрат більшість фірм визнала визначальним фактором розвитку аутсорсингу, однак за даними проведеного дослідження, близько 50% підприємств виділяють реорганізацію бізнес-процесів, впровадження

ефективного ведення бізнесу на глобальному рівні, зменшення ризиків як ключові індикатори посткризового стану аутсорсингу [3].

Отже, світова фінансова криза стимулювала пошук і реалізацію нових форм та методів обґрунтованого та доцільного використання міжнародного аутсорсингу в системі світогосподарських відносин. Нові тенденції в контексті посткризового глобального поділу праці формують новий вигляд аутсорсингу, який характеризується більшою кількістю ризиків і вимагає значних фінансових, інтелектуальних і часових витрат. Динаміка в міжнародному бізнесі свідчить про широке розповсюдження аутсорсингу бізнес-процесів, знань та ІТ, що може значно розширити сферу аутсорсингових послуг.

Список використаної літератури:

1. Аксенов Е., Альтшулер И. Аутсорсинг. 10 заповідей і 21 інструмент. — СПб: Питер, 2009. 464 с.
2. Лепіхіна С.Н. Міжнародний аутсорсинг як форма розвитку глобального науково-технічного потенціалу // Міжнародний бізнес. – 2009.
3. Fersht Ph. Globalizing the Business is the Key to Outsourcing Today // Global Services Conference, May 20, 2009
4. Scott M. Outsourcing: Thriving at Home and Abroad // Business Week, May 4, 2009
5. Schaffhauser D. Research: Trends in Data Center Outsourcing // Sourcingmag, 2010
6. <http://www.executiveboard.com> – Corporate Executive Board, CEB Towergroup
7. <http://www.iaop.org/> – International Association of Outsourcing Professionals
8. <http://money.cnn.com/magazines/fortune/> – Fortune magazine, Top-100, 2010